

**COORDINADORA
DE COLLES CASTELLERES
DE CATALUNYA**

MEMÒRIA D'ACTIVITAT

Abril 2017 / Gener 2018

ÍNDEX

1. Presentació de la junta
2. La CCCC al servei de les colles castelleres
 - 2.1 Assemblea i trobades informatives
 - 2.2 Formació en gestió per a colles
 - 2.3 Protocol d'accés de noves colles
 - 2.4 Contractació de les assegurances
3. La difusió i el prestigi social del fet casteller
 - 3.1 Els castells com a Patrimoni de la Humanitat
 - 3.2 Difusió dels castells a les biblioteques i escoles
 - 3.3 Web, xarxes socials i base de dades
 - 3.4 Relacions amb els mitjans de comunicació
 - 3.5 Desenvolupament de la marca Castells
 - 3.6 Accions protocol·làries i participació a òrgans
4. La prevenció i la seguretat en el món casteller
 - 4.1 Jornada de Prevenció de Lesions
 - 4.2 Estudi d'una protecció cervical
 - 4.3 Altres projectes de prevenció
5. Annexos
 - 5.1 Colles membres de la CCCC
 - 5.2 Junta
 - 5.3 Resum de resultats 2017

(Foto de portada: Montserrat Torres)

1. PRESENTACIÓ DE LA JUNTA

La fotografia de la portada, dels pilars aixecats amb el lema “No tenim por” a la plaça de la Vila de Gràcia pocs dies després dels atemptats d’agost a Barcelona i Cambrils, és un bon resum del que ha estat el 2017 casteller: una temporada molt condicionada pel context sociopolític, però que igualment les colles castelleres han superat amb nota gràcies al seu esforç.

El 2017 tampoc ha estat un any fàcil per la Coordinadora de Colles Castelleres de Catalunya, que no ha estat aliena als condicionaments d’aquest context extracasteller (recordem que al setembre va tenir els comptes bloquejats pel ministeri d’Hisenda tota una setmana). Tot i això, les principals dificultats no han vingut de fora, sinó de les discrepàncies internes entorn la gestió dels drets audiovisuals de les colles, discrepàncies que van provocar una forta crisi en la pròpia junta a l’estiu.

Deu de les dotze colles de la junta van considerar en aquell moment que no es podia deixar la Coordinadora sense un òrgan executiu a mitja temporada, i van acordar per responsabilitat completar l’exercici 2017. Això sí, amb la idea clara de no esgotar el mandat i convocar una assemblea general extraordinària per escollir una nova junta a inicis de 2018, per tal de dotar a la CCCC d’un lideratge renovat.

En aquest sentit, la fotografia de la portada, amb colles d’arreu del país responent a la crida dels Castellers de la Vila de Gràcia per expressar el rebuig als atemptats, també expressa la voluntat de la junta d’un món casteller unit, en què totes les colles treballin conjuntament i en confiança per fer-lo més gran i segur.

Junta de la CCCC, Valls 22 de gener de 2018

2. LA CCCC AL SERVEI DE LES COLLES CASTELLERES

2.1 L'ASSEMBLEA I REUNIONS INFORMATIVES

L'assemblea general ordinària de 2017 es va celebrar el 18 de març al Mercat Vell de Mollet del Vallès, amb l'assistència d'un total de 56 colles. En l'assemblea es van aprovar els comptes del 2016, l'auditoria dels comptes de 2013-15 i el pressupost per al 2017, de 712.453 euros. També va servir per aprovar quatre nous acords referents a la relació amb les colles a l'exterior, els drets audiovisuals de les colles, la creació de la categoria de colla de deu i un augment de quotes. Tots els acords es van aprovar per una àmplia majoria, amb un mínim del 70% de vots favorables i un màxim de 17% de vots negatius en la votació més disputada (la de les quotes). Els Castellers de Mollet, que aquest any celebraven el seu 25è aniversari, van exercir d'amfitrions de l'assemblea, i els assistents van poder gaudir al matí d'una visita guiada a la Casa i Museu Abelló.

A més, a l'octubre es van fer tres reunions informatives al Terrassa, Tarragona i Barcelona, amb l'assistència d'un total de 35 colles. Les reunions van centrar-se en la situació de la junta de l'entitat després de les dimissions de l'estiu, així com les explicacions sobre el contracte per les retransmissions televisives i el conveni amb Damm.

2.2 FORMACIÓ EN GESTIÓ PER A COLLES

L'oferta formativa de la CCCC s'ha concretat en la celebració de dues jornades: la de Prevenció de Lesions (veure l'apartat corresponent) i la de Bones Pràctiques de Gestió.

Unes 75 persones, representants d'unes 25 colles, van participar l'1 de juliol en la Va edició de la Jornada de Bones Pràctiques de Gestió en el Món Casteller, que es va celebrar a la Fira de Reus. Les responsabilitats dels equips de directius, així com les assegurances no castelleres, van ser els temes principals de la jornada, però també es va parlar d'altres temes com ara la gestió mitjançant aplicacions informàtiques, el desenvolupament d'un protocol de gènere per al món casteller o els processos de reflexió interna de les colles. D'aquests tallers i ponències van sortir suggeriments per possibles línies de treball futur de la pròpia Coordinadora de Colles Castelleres de Catalunya. La jornada, coorganitzada per la CCCC i els Xiquets de Reus, va comptar amb el suport del departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, el complex petroquímic de Repsol a Tarragona, Sorea i Reus Capital de la Cultura Catalana.

D'altra banda, el 29 de novembre es va repetir a Sants (Barcelona) la presentació sobre la responsabilitat dels equips directius i les assegurances no castelleres, amb l'assistència de 10 colles.

2.3 PROTOCOL D'INGRÉS DE NOVES COLLES

La junta de la CCCC va aprovar el 17 de desembre de 2012 un Protocol d'Admissió de Noves Colles, que va ser ratificat per totes les colles en l'assemblea del 16 de març de 2013 celebrada al Vendrell, amb l'objectiu de millorar el servei i atenció que es dona als projectes de creació de noves agrupacions castelleres, i al mateix temps establir de forma més clara uns requisits que les colles han de complir per a ser acceptades definitivament a la Coordinadora.

Al llarg del darrer any s'ha avaluat quatre colles en formació que han estat admeses definitivament com a colles membres (Castellers de Tortosa, Castellers de la Bisbal del Penedès, Manyacs de Parets i Castellers de les Gavarres). Igualment, durant aquest període s'han incorporat dues noves colles en formació: els Castellers de Sarrià i els Castellers de l'Adroc. Finalment, la junta de la CCCC va decidir donar de baixa a l'estiu els Xiquets de Montblanc, admesos com a colla en formació l'any 2016, en considerar que el projecte s'havia abandonat.

2.4 CONTRACTACIÓ I GESTIÓ DE LES ASSEGURANCES

Al llarg de la temporada 2017, la Coordinadora ha continuat oferint la cobertura de les pòlisses que té contractades a totes les colles membres, així com a les que s'hi han anat incorporant com a colles en formació. Cal recordar que aquestes pòlisses són:

- Responsabilitat Civil (Allianz)
- Assistència sanitària (Allianz). Dóna cobertura als accidents ocorreguts en l'execució de castells tant en assaig com en actuacions, amb un àmbit mundial. Inclou l'assistència mèdica i un subsidi per baixa.
- Accidents (General i Allianz). Dóna cobertura als accidents ocorreguts en l'execució de castells tant en assaig com en actuacions, amb un àmbit mundial. Inclou les indemnitzacions a pagar en cas d'invalidesa permanent (parcial o total).

Pel que fa a la pòlissa d'assistència sanitària, que és la d'ús més comú, la tònica ha estat la de l'any anterior en el sentit de reducció de les incidències en la gestió d'autoritzacions i permisos.

A més, també s'ha dut a terme la renovació de les pòlisses de cara al 2018 i, en aquest sentit, s'ha aprofitat per consolidar la regularització del número d'assegurats. La manca d'alternatives al mercat assegurador, però, han comportat un augment del cost de les pòlisses i alguna reducció en les cobertures.

D'altra banda, la CCCC també ha buscat facilitar a les colles membres la cobertura de les seves activitats no castelleres, i per aquest motiu al setembre es va signar un conveni de col·laboració amb la corredoria d'assegurances Arç Cooperativa. Mitjançant aquest conveni, Arç ofereix a les colles membres de la CCCC serveis de consultoria i contractació de pòlisses necessàries per dur a terme activitats com ara colònies de canalla, concerts, àpats populars, etc.

Arç Cooperativa, nascuda el 1983, és una corredoria especialitzada en el sector de l'economia social i solidària, el món associatiu i les energies renovables, i disposa de certificat EthSI (Ethical and Solidarity Based Insurance) per a la gestió d'assegurança

ètica i solidària amb el màxim nivell de registre, l'RG2. Actualment, Arç Cooperativa té signats convenis similars amb més de quinze federacions de cultura popular, entre d'altres la Federació de Diables i Dimonis de Catalunya, Agrupació del Bestiari Festiu i Popular de Catalunya, Federació d'Ateneus de Catalunya, Agrupament d'Esbarbs Dansaires i Federació Catalana de Societats Musicals entre altres.

3. LA DIFUSIÓ I EL PRESTIGI SOCIAL DEL FET CASTELLER

3.1 EL CASTELLS COM A PATRIMONI DE LA HUMANITAT

El Comitè Intergovernamental de la Unesco per a la Convenció per la Salvaguarda del Patrimoni Cultural Immaterial (PCI) va acceptar a la CCCC com a **nova ONG acreditada** com a assessora del mateix Comitè. Aquesta decisió es va prendre el 8 de desembre en el marc de la dotzena sessió del Comitè, celebrada a l'illa de Jeju, a Corea del Sud, i serà ratificada per l'assemblea general de la Unesco al mes de juny. D'aquesta manera, la CCCC es converteix en la segona ONG catalana acreditada per la Unesco per donar suport a la convenció del patrimoni immaterial.

És la mateixa Convenció per la Salvaguarda del PCI la que preveu el mecanisme per tal que hi puguin participar les associacions sense ànim de lucre (ONG en terminologia anglosaxona), especialment en funcions assessores (recordem que la Unesco és una associació d'estats). De fet, el Fòrum d'ONGs està guanyant pes de mica en mica dins l'entramat de la Convenció. Fins ara, l'únic representant de Catalunya era l'Ens de l'Associacionisme Cultural Català, acreditat el 2013 i molt actiu, ja que el 2015 va organitzar a Santa Susanna el primer simposi del Fòrum d'ONGs. Juntament amb la CCCC, aquest any s'han acreditat 29 ONGs més.

Lògicament, la CCCC ja està implicada en la difusió dels valors de la Convenció per la Salvaguarda del PCI de la Unesco des de la inclusió dels castells en la Llista Representativa del PCI, el 2010, però amb la seva acreditació com a ONG dins la Convenció podrà tenir un paper més actiu i una interlocució més directa amb Unesco. L'acreditació per la Unesco també era un dels objectius del mandat de la junta actual de la CCCC.

D'altra banda, pel que fa a les relacions amb altres elements culturals igualment reconeguts per la Unesco, cal destacar que la CCCC va protagonitzar una sessió de treball en el marc de la XVIIIa edició de la Trobada de **Muixerangues** d'Algemesí, a la què van assistir representants de muixerangues de tot el País Valencià, així com membres del govern autonòmic. El gerent de la CCCC, Guillermo Soler, va explicar el funcionament de la Coordinadora, donat l'interès del món muixeranguer de crear la seva

pròpia entitat federativa. Cal recordar que els castells estan agermanats amb la festa major de la Mare de Déu de la Salut d'Alghemesí, de la qual la muixeranga n'és un dels elements distintius.

Sessió de treball a l'ajuntament d'Alghemesí.

Aquesta voluntat s'ha concretat en la fundació de la Federació Coordinadora de Muixerangues el passat 20 de gener a Alghemesí, acte al qual van assistir també representants de la CCCC.

3.2 DIFUSIÓ DELS CASTELLS A LES BIBLIOTEQUES I ESCOLES

Al llarg de 2016 la CCCC va dissenyar una nova activitat de difusió del món casteller adreçada a les biblioteques, anomenada “La Colla Castellera de la Canalla Lectora”, que aquest 2017 ja ha començat a oferir-se arreu de Catalunya. Bàsicament, es tracta d’una activitat gratuïta ideada per Alfonso Morillas que vincula el coneixement del món casteller i la lectura, adreçada als infants entre 7 i 12 anys, i que s’ofereix a biblioteques i colles castelleres que, treballant de manera conjunta la vulguin posar-la en marxa al seu municipi.

Així, mitjançant la Xarxa de Biblioteques de la Diputació de Barcelona aquest 2017 s’han fet una vintena de sessions a les següents poblacions: Esparraguera, Badalona, Cornellà, Vilanova i la Geltrú, Santa Coloma de Gramenet, Tordera, Pineda de Mar, Sabadell, Vilafranca del Penedès, Terrassa i Malgrat de Mar. A la ciutat de Barcelona s’han fet dues sessions a Gràcia i Sants. Finalment, via la Xarxa de Biblioteques de la Generalitat s’han fet deu sessions a Tarragona, Cambrils, El Vendrell, Els Pallaresos i Figueres. En cada sessió hi participen fins a setze infants.

D’altra banda, per cinquè any consecutiu, la CCCC ha posat a disposició de les colles el taller pedagògic “**Fem un castell?**” del Camp d’Aprentatge de Tarragona, un material molt complet que ofereix una molt bona introducció als castells per la canalla de 9 a 12 anys. Durant la primera meitat de 2017 es van fer deu sessions a escoles de Tarragona, Reus i Barcelona. Amb l’entrada del curs 2017-18 ja només s’han fet sessions especials amb motiu de les festes de Santa Tecla (Tarragona) i Santa Úrsula (Valls).

3.3 WEB, BASE DE DADES I XARXES SOCIALS

La feina de difusió de la Coordinadora es vehicula en primer lloc mitjançant el **web www.cccc.cat**. El web inclou l'agenda castellera més completa (amb més de 1000 diades i altres actes amb presència castellera), i igualment s'hi ha publicat al llarg de l'any un total de 25 notícies d'elaboració pròpia. Tant les notícies com l'agenda s'envien regularment per correu electrònic a més de 700 subscriptors en forma de **butlletí**. Val a dir que a partir de mitjans d'any, els butlletins de notícies s'han enviat des del web de la marca “Castells” i no des del de la CCCC.

A més, vinculada al web, també hi ha la **Base de Dades** Coordinadora – Jove de Tarragona (BDCJ), que ara mateix permet consultar els resultats de les actuacions castelleres des del 1926 fins a l'actualitat. La responsabilitat de la Coordinadora és actualitzar, setmana a setmana, aquesta base de dades. Cada diumenge a la tarda es procedeix a incorporar els resultats del cap de setmana: actualment estem parlant de més de 12.000 castells i pilars en un any. La BDCJ és l'eina estadística més completa i fiable del món casteller quant als resultats de les actuacions, i en aquest sentit es fa servir de base, per exemple, pel rànquing que determina les colles participants al Concurs.

En tot cas, al web www.cccc.cat s'han obert el 2017 un total de 149.410 sessions a càrrec de 85.671 usuaris. Són dades una mica per sota de les de l'any 2016. D'aquesta manera, és el primer cop des de l'entrada en funcionament del web, el 2009, que no creixen els usuaris. D'altra banda, un 43,5% de les sessions han estat per usuaris que hi retornaven, la qual cosa demostra que informacions com l'agenda o la base de dades són utilitzades freqüentment pels mateixos usuaris. Finalment, el 84% de les connexions es van fer des dins l'Estat. El gràfic Fig.1 explica l'evolució del trànsit al web els darrers cinc anys (l'actual web va entrar en funcionament el 2009).

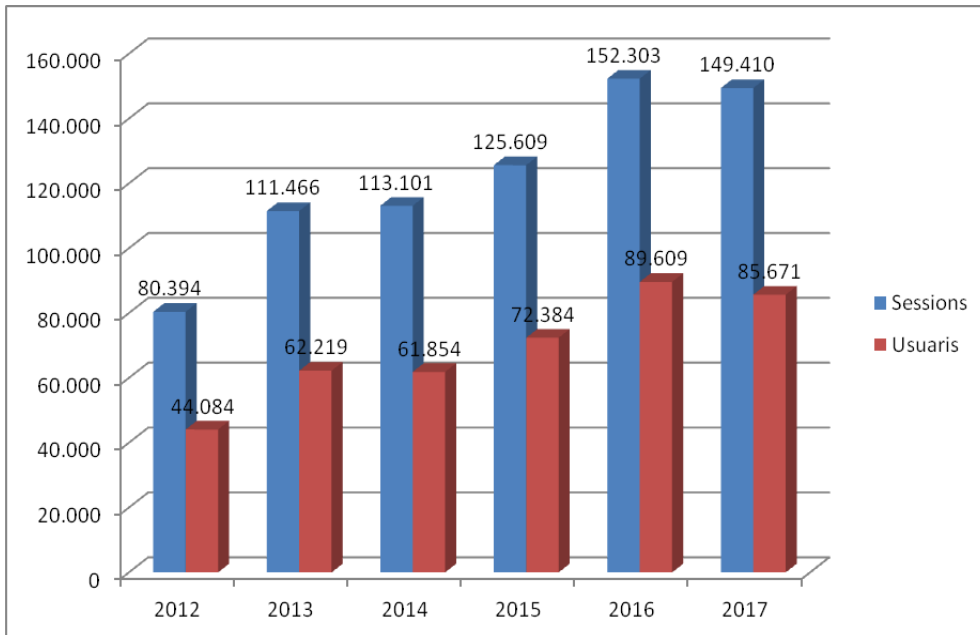

Fig. 1. Evolució del trànsit a www.cccc.cat (font: Google Analytics)

Bona part de la informació del web està disponible també mitjançant una **aplicació per a dispositius mòbils** de la Coordinadora, que al llarg de l'any passat va sumar 254 descàrregues per dispositius Android (no ha estat possible disposar de la dada d'iOS). L'aplicació va entrar en funcionament el 2013 i fins el moment ha acumulat 2.868 descàrregues d'Android.

La Coordinadora també dona difusió al fet casteller mitjançant les **xarxes socials**. El perfil de facebook tenia 2444 seguidors a 31 de desembre de 2017 (100 més que un any enrere), que al llarg de l'any han fet 1862 interaccions amb les 46 publicacions del perfil. D'altra banda, el perfil de twitter (@coordinadoracccc) té 5686 seguidors (n'ha guanyat més de 1000 al llarg de l'any). Al llarg de 2017 ha fet 91 tuïts, amb una interacció obtinguda de 7390 retuits, 6656 "likes" i unes impressions de 736,8 k. Val a dir que aquests números excepcionals del twitter de la CCCC s'expliquen en part per la transcendència que va tenir la intervenció dels comptes de l'entitat per part del ministeri d'Hisenda, a finals de setembre.

A més, la Coordinadora va crear el 2014 la marca oficial "Castells. Colles Castelleres de Catalunya", amb la triple finalitat de protegir la bona imatge dels castells, fer-ne difusió i aconseguir nous recursos. Vinculada a la marca hi ha el **web www.castellscat.cat**,

pensat entre d'altres funcionalitats per a donar a conèixer el món dels castells als neòfits. Val a dir que la majoria dels continguts del web són estàtics, però el 2017 també s'hi ha publicat disset notícies.

En aquest sentit, s'han fet alguns canvis en el web per tal de donar més visibilitat als continguts dinàmics a la portada, on ara es poden veure les darreres notícies i tweets. Al llarg de 2017 s'hi ha obert un total de 12.395 sessions a càrrec de 10.539 usuaris. En tots dos casos són dades una mica per sobre de les de 2016. Pràcticament el 85% de les sessions eren a càrrec de visitants nous. A més, el percentatge d'usuaris procedents de fora de l'Estat es manté, com l'any anterior, entorn el 42%. Val la pena remarcar que el web està disponible en castellà, anglès i francès a més de català.

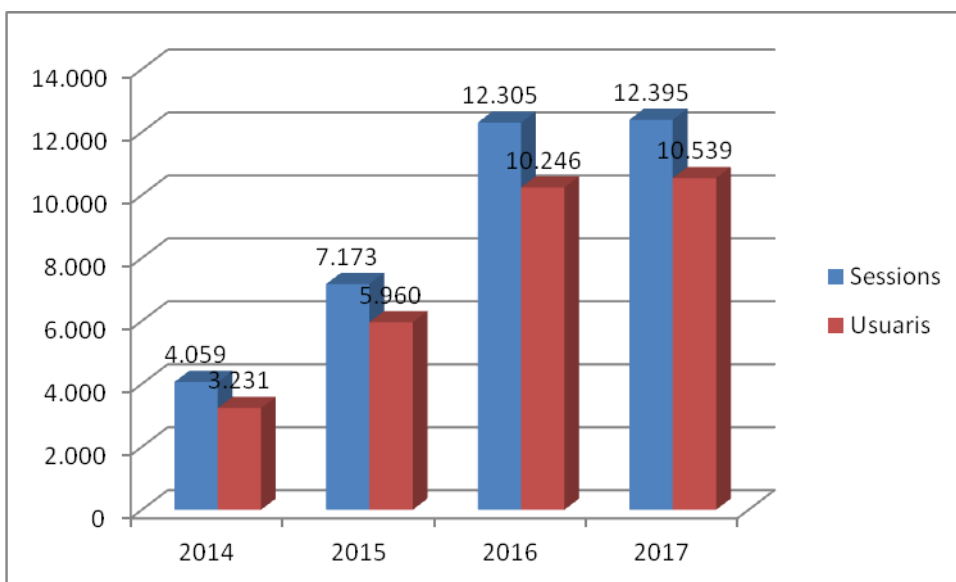

Fig. 2. Evolució del trànsit al web www.castellscat.cat. Font: Google Analytics.

La marca "Castells" també està present a les **xarxes socials**. A twitter (@castellscat) s'ha arribat als 1929 seguidors (uns 300 més al llarg de l'any) i s'han publicat 139 tweets, una quinzena més que l'any anterior. Aquests tweets han generat 440 retweets, 792 retweets i 138,8 k d'impressions. El número de tweets només ha crescut un 10%, però el creixement en la seva repercussió se situa entre el 50% i el 65% segons el paràmetre escollit. A Facebook s'ha arribat als 2091 seguidors a 31 de setembre de 2017 (uns 100 més). Al llarg de l'any s'han fet un total de 175 publicacions, que han generat

2738 interaccions. Són dades molt semblants a les de 2016, que és quan es va fer el salt pel que fa a l'ús del facebook de "Castells".

Finalment, apuntar que a mitjans de 2017 es va traslladar l'enviament de butlletins de notícies (amb més de 700 subscriptors) des del web de la CCCC al web de "Castells". Aquest trasllat permet una millor gestió dels enviaments i també busca una major visualització de la marca i els patrocinadors del món casteller.

3.4 RELACIONS AMB ELS MITJANS DE COMUNICACIÓ

Al llarg de 2017, la CCCC ha continuat ocupant-se de facilitar informació i representar els interessos globals del món casteller davant els mitjans de comunicació. Aquest any en concret ha estat especialment rellevant la gestió dels drets per a retransmissions televisives de les diades castelleres. Aquesta és una tasca que la CCCC ja havia fet els darrers vint anys via el conveni signat amb la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (CCMA) i Estrella Damm, però que calia revisar en base a dos factors: la incorporació de la Xarxa Audiovisual Local (XAL) com a operador televisiu destacat i l'ajustament a les darreres novetats legals en aquests àmbits. Amb aquest objectiu es va aprovar l'acord corresponent a l'assemblea de Mollet del Vallès.

Tot i que les negociacions van ser complicades, l'acord final –anunciat a finals de juliol i signat ja al setembre- va resultar positiu, ja que complia amb tots els objectius que s'havia fixat la junta de la CCCC: el reconeixement dels drets audiovisuals de les colles –inclosos els drets de propietat intel·lectual com a executants; la gestió conjunta d'aquests drets; el respecte als interessos del patrocinador principal de la CCCC; i la millor programació castellera possible.

3.5 DESENVOLUPAMENT DE LA MARCA “CASTELLS”

La Coordinadora va crear el 2014 la marca oficial “Castells. Colles Castelleres de Catalunya”, amb la triple finalitat de protegir la bona imatge dels castells, fer-ne difusió i aconseguir nous recursos.

L’any 2017 va arrencar amb la important novetat de la incorporació com a patrocinador oficial de Sorea, empresa de gestió del cicle integral de l’aigua. La signatura del conveni, es va fer el 27 de febrer, ja abans de l’assemblea general. Al llarg de l’any, Sorea ha fet visible el seu patrocini proporcionant aigua embotellada en algunes diades i incorporant el logo de “Castells” a tota la seva papereria oficial.

La resta de l’any ha aportat poques novetats respecte la marca, a banda de les millores en el web esmentades en el punt anterior. La més important ha estat la incorporació d’un nou producte llicenciat: el conte “L’Esperidió”, editat per l’Associació d’Amics de la Colla Jove de Tarragona i Insitu Comunicació. Els seus autors són Anna Gispert (text) i Edu Polo (il·lustracions) i vol ser el primer volum d’una nova col·lecció de contes infantils dedicats a personatges castellers històrics.

3.6 ACCIONS PROTOCOL·LÀRIES I PARTICIPACIÓ A ÒRGANS

Tal i com li correspon, la CCCC ha representat el conjunt de les colles en diversos àmbits al llarg de tot l'any: el Consell Assessor de Cultura Popular i Associacionisme del departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, el Consell Assessor de la revista Castells, la comissió assessora del Concurs de Castells o el Patronat del Museu Casteller. També ha col·laborat amb l'ajuntament de Valls en l'organització del Fòrum Santa Úrsula.

Però, més enllà de l'àmbit casteller o de la cultura popular, la CCCC no ha estat aliena als moments que ha viscut el país. Per aquest motiu, el 27 de setembre va participar en la constitució, juntament amb una quarantena d'entitats més de la societat civil, de la Taula Per La Democràcia. Aquesta plataforma naixia “en defensa de les institucions catalanes, els drets fonamentals, el dret que té el poble català a decidir el seu futur polític i la democràcia”, segons el manifest fundacional. Posteriorment, la Taula ha emès altres comunicats i convocat o s'ha adherit a accions diverses, com ara l'aturada de país del dia 3 d'octubre. La CCCC ha participat en les reunions de la Taula i ha donat difusió als acords de la mateixa.

Acte de constitució de la Taula Per La Democràcia.

4. LA PREVENCIÓ I LA SEGURETAT EN EL MÓN CASTELLER

4.1 JORNADA DE PREVENCIÓ DE LESIONS

Prop de 200 persones, representant a 60 colles, van participar l'1 d'abril en la XXI edició de la Jornada de Prevenció de Lesions en el Món Casteller, que es va dur a terme a la Facultat de Físiques de la UB, coorganitzada per la CCCC, el Grup de Foment de la Ciència i la Salut en el Món Casteller i els Arreplegats de la Zona Universitària. Era el primer cop que la jornada la coorganitzava una colla universitària. Els participants van poder escollir entre continguts molt diversos, a banda de la ponència inaugural, a càrrec del doctor Jaume Rosset, que va ser un toc d'atenció al món casteller, ja que va considerar que s'ha perdut la iniciativa en el camp de la prevenció i va apuntar tota una sèrie de possibles deures pendents.

D'altra banda, en el marc de la jornada també es van lliurar els premis de recerca de la CCCC. En la categoria universitària el guanyador va ser Joan Baliu Mas amb al treball "La cooperació en l'aprenentatge dels castells", mentre que en la de Batxillerat el premi va ser per Joan Rovira i "El Catllar. La joia dels castells al Baix Gaià".

4.2 ESTUDI D'UNA PROTECCIÓ CERVICAL

Les lesions cervicals greus, malgrat són poc freqüents, constitueixen una de les principals preocupacions en matèria de seguretat casteller ja que se'n poden derivar seqüeles molt importants. Per aquest motiu ja fa anys que és un terreny de treball prioritari per la Direcció Científica i Mèdica de la CCCC, que s'hi acosta des de dos vessants complementaris: l'estudi de les lesions pròpiament i la definició d'un possible protector per aquest tipus d'accidents.

Estudi sobre les lesions cervicals. Els anys 2010 i 2015 la CCCC va dur a terme estudis de tipus retrospectiu. La dificultat per recollir les dades sistemàticament ha aconsellat un canvi d'orientació. Així, en el darrer trimestre de 2017 s'ha definit un grup de treball comandat per Sílvia Simó, adjunta a la Direcció Científica i Mèdica, i format per tres castellers i professionals del món de la salut, que han dissenyat un nou estudi observacional, descriptiu, transversal i prospectiu basat en les lesions vertebrals dels castellers durant els mesos de Març de 2018 a Desembre de 2019. La recollida dels casos es farà mitjançant contacte directe amb les colles i a través de la plataforma online de comunicació de sinistres de la CCCC. Un cop es detecti un lesionat vertebral els membres del estudi es posaran en contacte amb la persona per tal de incloure-la al estudi, si ho accepta. Actuant d'aquesta manera es vol evitar que es perdin dades fonamentals pel pas del temps, com havia passat en els estudis retrospectius. Els objectius de l'estudi són:

- Principal: Definir els factors de risc relacionats amb lesions vertebrals durant la pràctica casteller.
- Secundaris:
 - Definir les característiques sociodemogràfiques dels castellers que pateixen lesions vertebrals.
 - Descriure els mecanismes lesionals que originen les lesions vertebrals.
 - Avaluar la relació entre les posicions del castell i el risc de lesions vertebrals.
 - Analitzar la relació entre el tipus del castell i el risc de lesions vertebrals.

Estudi d'un possible protector cervical. L'any 2013 la Coordinadora va encarregar a l'empresa LEITAT – Technological Center de Terrassa l'estudi sobre desenvolupament d'un possible protector cervical aplicable a l'activitat casteller. La primera fase del projecte incloïa la definició de necessitats, requeriments i models biomecànics, la ideació i el disseny de la protecció. Diverses causes (patents, etc.) han fet que el projecte hagi avançat molt lentament.

Amb la intenció de donar un nou impuls i d'incorporar el màxim de coneixement i de recursos a l'estudi es crea un grup de treball que incorpora una nova empresa tecnològica catalana, Eurecat!, així com el Departament d'Enginyeria mecànica de la Universitat Politècnica de Catalunya. D'aquesta manera, aquest 2017 s'ha iniciat un nou període on es treballarà de manera conjunta amb el lideratge a nivell tècnic d'Eurecat! i on s'aprofitaran els coneixements i l'experiència de LEITAT en aquest estudi amb els nous actors.

Inicialment, i gràcies als contactes de la UPC, contactem amb els experts en enginyeria mecànica aplicada a l'esport de la University of Virginia (EUA), que han estat liderant el món de la protecció al futbol americà professional (NFL) per tal que ens aportin el seu coneixement. Aprofitant l'estada d'aquests experts a Barcelona per a un curs internacional, aconseguim que puguin veure un assaig casteller i així puguin entendre millor les nostres necessitats. Queda molt clar que no existeix res similar en l'actualitat i que hem de crear una cosa des de zero i això és un repte científic de magnitud molt elevada. Paral·lelament, per part de LEITAT i Eurecat! s'ha realitzat una reformulació de les condicions inicials del dispositiu per tal d'ajustar-lo més a les condicions de realitat i ens presenten un nou projecte d'estudi per tal de trobar el disseny i el material adequat pel dispositiu protector.

4.3 ALTRES PROJECTES DE PREVENCIÓ

Disseny del Manual del Fisioterapeuta Castellor: Durant aquest any un grup de 6 fisioterapeutes castellers seleccionats entre 15 candidats han començat a treballar amb la redacció d'un llibre de Fisioteràpia castellera. Aquest llibre es realitza juntament entre Coordinadora de Colles Castelleres de Catalunya i el Col·legi de Fisioterapeutes de Catalunya i serà editat per Editorial Cossetània. El plaç inicial de redacció del llibre és de 18-20 mesos.

Millora dels sistemes d'exploració de dades estadístiques i de sinistralitat: Durant aquest any s'ha realitzat un treball informàtic de millora dels sistemes d'exploració de dades estadístiques. Tant a nivell de dades de castells (descarregats, intents, carregats, intents desmuntats, etc.) com a nivell de dades de sinistralitat a partir de les dades que ens aporten els comunicats d'accident. Això ens ha permès obtenir més i millors dades, poder relacionar dades que fins ara no podíem relacionar i també valorar les dades que ens falten per tal de poder-les incorporar en un futur en el qüestionari del comunicat d'accident.

5. ANNEXOS

5.1 COLLES MEMBRES DE LA CCCC

L'assemblea celebrada el 12 de març de 2016 a Vic va fixar en 94 el nombre de colles membres de la Coordinadora (9 d'elles universitàries), més 5 colles en formació. Al llarg de l'any següent, la junta de la CCCC ha aprovat el pas a colla membre de quatre colles en formació. Per tant, el nombre total de colles sòcies de la CCCC a 27 de gener de 2018 és de 98 colles membres i 2 més en formació.

5.2 JUNTA CCCC

Al llarg del període a què es refereix aquesta memòria, la junta ha estat formada per les següents colles i persones:

- President: Colla Jove Xiquets de Tarragona (Jordi Grau)
- Vicepresident / tresorer: Nens del Vendrell (Rodrigo Sánchez)
- Vicepresidents: Castellers de Vilafranca (Jordi Carbonell)
 - Minyons de Terrassa (Pere Tiana)
 - Colla Joves Xiquets de Valls (Rosa Rovira)
 - Castellers de Sants (Andreu Botella)
- Secretari: Castellers de Badalona (Sergi Sánchez)
- Vocals: Castellers de Sabadell (Francesc Garcia)
 - Castellers de Barcelona (Rafa Caballero)
 - Margeners de Guissona (Albert Roca)
 - Castellers d'Esplugues (Ramon Sàlvia)
 - Xiquets de Tarragona (Cristina Cumplido)

Al juliol, la Colla Jove Xiquets de Tarragona i els Castellers de Vilafranca van dimitir de la junta. La resta de la junta va decidir continuar en actiu durant la resta de l'any, sense completar el mandat i sense escollir un nou president. A partir d'aquest moment, Núria Benítez va substituir Francesc Garcia com a representant dels Castellers de Sabadell.

5.3 RESULTATS CASTELLERS 2017

CREIXEMENT QUANTITATIU DE L'ACTIVITAT

- L'any 2017 es tanca amb un total de 98 **colles membres** de la CCCC, de les quals 13 són universitàries. Són quatre colles membres més que l'any anterior.
- Quan encara falta per comptabilitzar algunes actuacions, s'han aixecat prop de 12.000 **castells**, quantitat que segurament se superarà en els números definitius. Tot i això, és probable que el resultat final estigui una mica per sota dels anys anteriors (fig. 1)
- El nombre d'**actuacions** (ja siguin diades pròpiament o actes amb presència castellera) ha estat de 1090, una mica per sota que l'any passat (cal tenir en compte que s'han suspès moltes actuacions pel context polític-social).

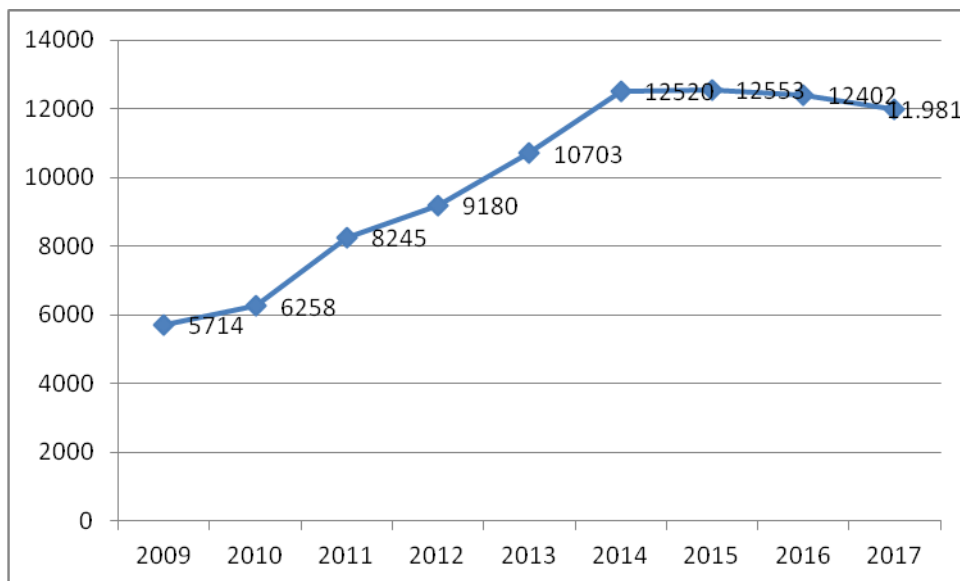

Fig. 1 Número de castells aixecats per temporada. Font: Base Dades Coordinadora – Jove de Tarragona

CREIXEMENT QUALITATIU DE L'ACTIVITAT

- El 2017 s'han vist pràcticament tots els grans castells que componen el **repertori** actual, incloent-hi el tres de deu i el quatre de deu, i el quatre de nou i el dos de vuit sense folre.
- El 2017 no ha aconseguit arribar al nivell de la temporada anterior pel que fa als castells superiors al tres de nou, ja que se n'han descarregat 94 (enfrent el 2014). Tot i això, encara està molt per sobre de la collita dels anys anteriors: 83 (2015); 64 (2014); i 39 (2013).
- Pel que fa als castells de nou bàsics, se n'han descarregat 184, per sota dels dos anys anteriors, quan van ser 196 i 188.
- En canvi, el 2017 sí que ha suposat un nou rècord pel que fa als castells de vuit pisos descarregats, 989.
- Una de les dades més interessants és que el percentatge de caigudes s'ha situat en el 2,2, que és el més baix dels anys que es tenen registrats.
- Si apliquem el criteri de la CCCC per establir les **categories** de les colles (un barem "conservador" ja que contempla els resultats dels tres darrers anys), veurem que el 2017 finalitza amb cinc colles que puguen de categoria (una de nou a deu, una de vuit a nou, una de set a vuit i dues de sis a set) i només dues que baixin (una de vuit a set i una altra de set a sis) (Fig.2).

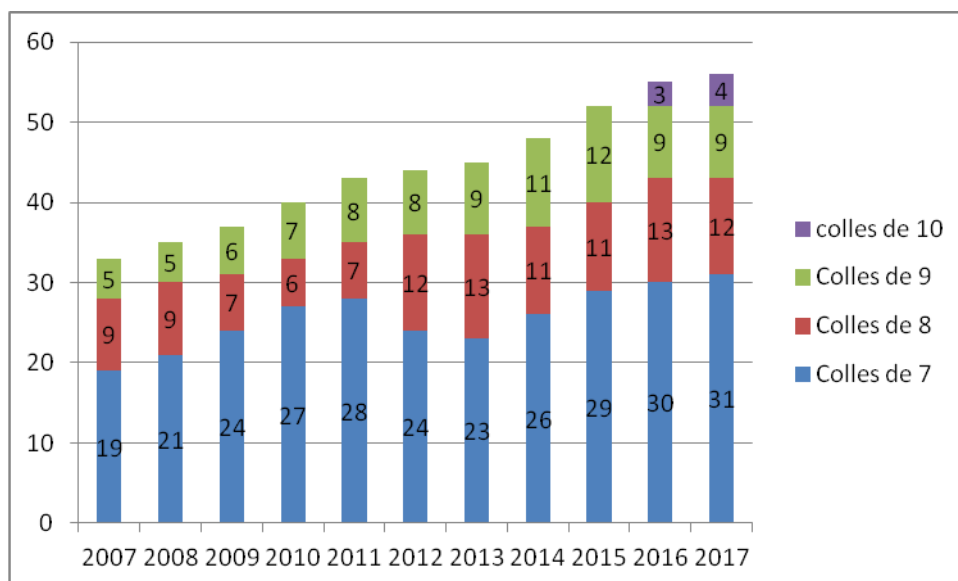

Fig. 2. Evolució del nivell de les colles segons el criteri de la CCCC.

AMB EL SUPORT DE:

Generalitat de Catalunya
**Departament
de Cultura**

AMB LA COL·LABORACIÓ DE:

EN CONVENI AMB:

Ajuntament de Valls

Diputació
Barcelona

